

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI
DIN REPUBLICA MOLDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, str. S.Lazo, 1
Tel./fax: (+373 22) 23 27 55
inj@inj.gov.md , www.inj.md

NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE
REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2004, Chișinău, 1 Serghei Lazo, St.
Tel./fax: (+373 22) 23 27 55
inj@inj.gov.md , www.inj.md

H. H. 2020 nr. 252-2017

**Domnului Vlad BATRÎNCEA,
Vicepreședinte al Parlamentului,
Copreședinte al Grupului de lucru pentru
asigurarea, în cadrul normelor constituționale,
a funcționalității UTA Găgăuzia și a prevederilor
legislative ale Republicii Moldova în raport cu
statutul special al UTA Găgăuzia**

Stimate Domnule Vicepreședinte,

În contextul scrisorii Dvs. privind politica de insuficiență de cadre în domeniul justiției din UTA Găgăuzia și acțiunile întreprinse pentru integrarea etnicilor din UTA Găgăuzia, Vă comunicăm faptul că Institutul Național al Justiției realizează inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror, formarea continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție și a altor reprezentanți ai sistemului de justiție.

Admiterea la Institutul Național al Justiției se face exclusiv pe bază de concurs, cu respectarea principiilor transparenței și egalității în drepturi, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială etc. Accederea la cursul de formare inițială se face cu respectarea principiului meritocrației, în funcție de nivelul aptitudinilor și a competențelor participanților la concurs.

Pe parcursul ultimilor zece ani, Institutul Național al Justiției a răspuns solicitărilor parvenite de la autoritățile de stat privind integrarea etnicilor din UTA Găgăuzia. În acest sens, pentru anul 2012 au fost scoase 25 de locuri pentru funcția de procuror, inclusiv **5 locuri** pentru candidații din UTA Găgăuzia. Comisia de admitere a înregistrat 193 de cereri de înscriere la concurs, inclusiv **9 cereri pentru funcția de procuror pentru procuraturile din UTA Găgăuzia**. Prin Ordinul directorului executiv din 25 septembrie 2012, la cursurile de instruire inițială au fost înmatriculați 22 de candidați la funcția de procuror, inclusiv **2 candidați pentru procuraturile din UTA Găgăuzia**. În virtutea faptului că pentru aceste funcții au candidat persoane care nu vorbeau suficient de bine limba română, Consiliul INJ a anunțat pe 12 septembrie 2012 un **concurs suplimentar** pentru locurile la funcția de procuror pentru procuraturile din UTA Găgăuzia care urmau să fie completate. Comisia de admitere a înregistrat **13 concurenți**. Prin Ordinul directorului din 1 octombrie 2012 au fost înmatriculați **încă 3 candidați la funcția de procuror**, reprezentanți ai acestui grup etnic. De vreme ce cunoașterea limbii române este o condiție obligatorie pentru angajarea în cadrul sistemului de justiție, în colaborare cu Ambasada SUA, pentru **2 candidați la funcția de procuror pentru procuraturile din UTA Găgăuzia** au fost organizate zilnic cursuri de limbă română cu durata de 15 săptămâni (*i.e.* 498 de ore de instruire în auditoriu pentru fiecare candidat).

Pe durata anului 2015, cu scopul asigurării funcționalității limbilor minorităților naționale pe teritoriul Republicii Moldova, Institutul a inițiat implementarea unui proiect de formare profesională. În acest sens, INJ, în parteneriat cu Liceul moldo-turc, a lansat un curs de limbă turcă pentru judecători, procurori și personalul administrativ din toate instanțele de judecată de pe teritoriul UTA Găgăuzia, la care au participat 10 persoane. De asemenea, la solicitarea președinților instanțelor judecătorești din Comrat, INJ a organizat cursuri de studiere a limbii române cu accent pe terminologia juridică. Acest curs s-a desfășurat la Comrat și a avut ca beneficiari 21 de judecători, procurori și reprezentanți ai personalului administrativ al instanțelor de judecată).

Ca urmare a solicitării Grupului de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității unității teritoriale autonome Găgăuzia și a prevederilor legislative ale Republicii Moldova în raport cu statutul special al UTA Găgăuzia, adresată Institutului în anul 2016, Consiliului INJ i-a fost înaintată propunerea privind oferirea etnicilor găgăuzi a unei cote de formare inițială: cinci locuri – pentru candidații la funcția de judecător și cinci locuri – pentru candidații la funcția de procuror, însă aceasta nu a fost satisfăcută din cauza resurselor financiare limitate, care nu puteau acoperi cheltuielile pentru încă 10 audienți. Cu privire la solicitarea de susținere a examenelor în limba rusă, Consiliul INJ a constatat că nu se pot face derogări de la cadrul normativ în vigoare, care prevede organizarea concursului de admitere în limba română, mai ales că testele-grilă cu variantele de răspuns (inclusiv răspunsul corect) și circumstanțele de fapt ale spețelor se publică cu cel puțin 60 de zile înainte de desfășurarea probei scrise, respectiv orale.

Concomitent, menționăm că pentru familiarizarea potențialilor beneficiari cu misiunea, scopul și atribuțiile Institutului, pe 5 aprilie 2017 a fost organizată **Ziua ușilor deschise** pentru 60 de reprezentanți ai etniei găgăuze – studenți ai Facultății de drept a Universității de Stat din Comrat și elevi ai Liceului Teoretic „Orizont” din Ceadâr-Lunga.

Cu privire la formarea continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție, Institutul este responsabil de organizarea activităților, însă rămâne la latitudinea fiecărui beneficiar (inclusiv din UTA Găgăuzia), să-și aleagă domeniile de interes, cu participarea la cel puțin 40 de ore per an.

De asemenea, ținem să amintim că pagina web a Institutului Național al Justiției asigură vizibilitatea socială a activității acestuia și a tuturor proceselor de formare organizate.

Sperăm că informația oferită constituie o dovadă în plus a deschiderii Institutului Național al Justiției spre integrare și nediscriminare pe criterii etnice.

Cu respect,

Diana SCOBIOALĂ,
Director